

СТАТУТ

НА ДРУШТВОТО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЗАДОЛЖИТЕЛНИ И ДОБРОВОЛНИ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ САВА ПЕНЗИСКО ДРУШТВО А.Д. СКОПЈЕ

(пречистен текст)

02.12.2024

Содржина

1.	Општи одредби	3
2.	Акционери на Друштвото	4
3.	Фирма, седиште, заштитен знак, печат и штембили на Друштвото	4
4.	Предмет на работење на Друштвото	5
5.	Основна главнина и акции	5
6.	Права и одговорности на акционерите и пренос на акции	7
7.	Органи на Друштвото	7
8.	Внатрешна ревизија	22
9.	Внатрешна организација и клучни функции	23
10.	Основни принципи во инвестирањето на средствата на пензиските фондови	23
11.	Надоместоци и провизии на Друштвото	23
12.	Годишна сметка и финансиски извештаи	24
13.	Финансиски резултат и распоредување на добивката	25
14.	Објавување на податоци и информирање на членовите и пензионираните членови на пензиските фондови	25
15.	Информирање на акционерите	26
16.	Работење во рамките на Сава Осигурителна Групација	26
17.	Деловна тајна	26
18.	Времетраење и престанок на Друштвото	27
19.	Други акти на Друштвото	27
20.	Преодни и завршни одредби	Error! Bookmark not defined.

Врз основа на член 417 и 418 од Законот за трговските друштва (Службен весник на Република Македонија бр. 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010 24/2011, 166/2012, 70/2013, 119/2-13, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/2018 и 120/2018), и врз основа на Статутарната одлука за изменување и дополнување на Статутот на Сава пензиско друштво а.д. Скопје со бр. 02-4352/7 од 28.11.2024 година, се утврдува следниот пречистен текст на:

Статут на Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови „Сава пензиско друштво а.д. Скопје”

1. Општи одредби

Член 1

Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Сава пензиско друштво а.д. Скопје е акционерско друштво со седиште во Република Северна Македонија основано да врши работи на управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови.

Член 2

Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Сава пензиско друштво а.д. Скопје (во понатамошниот текст: Друштво) е правно лице со права, обврски и одговорности утврдени со законите кои го уредуваат системот на пензиско осигурување, Законот за трговските друштва и овој Статут.

Со овој Статут на Друштвото се уредува следново:

1. Општи одредби;
2. Акционери на Друштвото;
3. Фирма, седиште, заштитен знак, печат и штембили на Друштвото;
4. Предмет на работење на Друштвото;
5. Основна главнина и акции;
6. Права и одговорности на акционерите и пренос на акции;
7. Органи на Друштвото;
8. Внатрешна ревизија;
9. Внатрешна организација и клучни функции;
10. Основни принципи во инвестирањето на средствата на пензиските фондови;
11. Надоместоци и провизии на Друштвото;
12. Годишна сметка и финансиски извештаи;
13. Финансиски резултат и распоредување на добивката;
14. Објавување на податоци и информирање на членовите и пензионираните членови на пензиските фондови;
15. Информирање на акционерите;
16. Работење во рамките на Сава Осигурителна Групација;
17. Деловна тајна;
18. Времетраење и престанок на Друштвото;
19. Други акти на Друштвото;
20. Преодни и завршни одредби.

Член 3

Во правниот промет со трети лица, Друштвото како правно лице може да стекнува права и да презема обврски, да стекнува сопственост и други стварни права, да склучува договори и други правни работи, да тужи и да биде тужено пред суд, арбитража или друг избран суд и да учествува во други постапки.

Друштвото, во правниот промет, истапува во свое име и за своја сметка и во име и за сметка на пензиските фондови со кои управува.

За обврските сторени во правниот промет, Друштвото одговара со целокупниот свој имот.

2. Акционери на Друштвото

Член 4

Единствениот акционер на Друштвото е Позаваровалница Сава, д.д., Љубљана, матичен број 5063825, Дунајска цеста бр. 56, 1000 Љубљана.

3. Фирма, седиште, заштитен знак, печат и штембили на Друштвото

Член 5

Друштвото работи и учествува во правниот промет под фирмата: Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Сава пензиско друштво а.д. Скопје.

Фирмата на англиски јазик гласи: Sava Pension Company, Mandatory and Voluntary Pension Fund Management Company a.d. Skopje.

Скратен назив на фирмата гласи: Сава пензиско друштво а.д. Скопје.

Скратен назив на фирмата на англиски јазик гласи: Sava Pension Company a.d. Skopje.

Член 6

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на ул. Димче Мирчев бр. 20 Скопје.

Член 7

Друштвото се смета за основано по упишувањето во Трговскиот регистар.

Друштвото може да изврши промена на фирмата и седиштето.

Фирмата на Друштвото може да се промени со одлука на Собрание на Друштвото.

Седиштето и адресата на Друштвото може да се промени само со одлука на Управен одбор на Друштвото.

Промената на фирмата и седиштето на Друштвото се запишува во Трговскиот регистар што се води во Централниот регистар на Р. С. Македонија.

Член 8

Друштвото има заштитен знак (логотип) кој го симболизира членството во Сава Осигурителна Групација.

Логотипот се уредува со одлука која ја донесува Надзорниот одбор на Друштвото.

Член 9

Друштвото има свој печат и штембил.

Големината на печатот и штембилот, нивната содржина, нивниот број и начинот на употреба, чување, евиденција и нивно уништување се уредуваат со акт кој го донесува Управниот одбор на Друштвото.

Член 10

Друштвото во секојдневната комуникација, во писмена форма, по електронски пат или на друг начин, ги користи и ги прави достапни следниве податоци: фирмата, седиштето, матичниот број запишан во трговскиот регистар, телефон, факс и електронска адреса, како и податокот дека Друштвото својата дејност ја врши врз основа на Дозвола од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во понатамошниот текст: Агенцијата).

4. Предмет на работење на Друштвото

Член 11

Предмет на работење на Друштвото е основање и управување со отворени задолжителни и доброволни пензиски фондови и нивно претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управување со пензиските фондови.

Друштвото ги врши следните дејности:

66.3 – Дејности на управување со фондови

66.30- Дејности на управување со фондови;

Друштвото, во име и за сметка на пензиските фондови со кои управува, под услови утврдени со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (во понатамошниот текст: ЗЗКФПО) и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување (во понатамошниот текст ЗДКФПО) и другите прописи, во надворешно трговскиот промет врши тргување со финансиски инструменти.

Член 12

Друштвото ја обавува својата дејност во седиштето на Друштвото.

5. Основна главнина и акции

Износ на основната главнина

Член 13

Основната главнина на Друштвото изнесува 2.120.000,00 евра (два милиони и сто и дваесет илјади евра), во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Северна Македонија, на денот на уплатата.

Член 14

Основната главнина на Друштвото се уплатува само во парични средства и во целост пред уписот на Друштвото во трговски регистар.

Основната главнина на Друштвото се уплатува на сметка отворена во банка во Република Северна Македонија.

Основната главнина на Друштвото не смее да потекнува од заеми и кредити, а мора да потекнува од законски извори и да биде оданочена.

Број и номинален износ на акциите

Член 15

Основната главнина е поделена на 21.200 (дваесет и една илјада и двесте) обични акции, со номинален износ од 100 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Северна Македонија, на денот на уплатата.

Род на акциите

Член 16

Акциите на Друштвото се обични акции и гласат на име.
Секоја акција на имателот му обезбедува право на еден глас.
Акциите се издадени во нематеријализиран облик.

Зголемување на основна главнина

Член 17

Одлука за зголемување на основната главнина, донесува Собранието на Друштвото, а задолжително зголемување на основната главнина се врши во случаите и соодветно на утврдените услови во согласност со важечките прописи.
Одлуката за зголемување на основната главнина се донесува согласно Законот за трговските друштва.
Зголемувањето на основната главнина не може да се врши преку јавна емисија на акции.

Намалување на основна главнина

Член 18

Намалувањето на основната главнина се врши со одлука на Собранието на Друштвото, при што со истата не може да се врши намалување на основната главнина под минимумот на основната главнина определен со ЗДКФПО.
Одлуката за намалување на основната главнина се донесува согласно Законот за трговските друштва.

Член 19

Кога средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови со кои управува Друштвото ќе надминат 100.000.000 евра и во секој иден случај кога средствата на пензиските фондови ќе се зголемат за дополнителни 100.000.000 евра, Друштвото е должно во рок од 45 работни дена да ја зголеми својата главнина согласно одредбите на ЗДКФПО, односно најмалку до износите определени со ЗДКФПО.

Друштвото е должно во секое време да го одржува износот на главнината, да одржува сопствени средства и да одржува износ на ликвидни средства во согласност со ЗДКФПО.

6. Права и одговорности на акционерите и пренос на акции

Член 20

Преносот на акциите и стекнувањето на својство на акционер во Друштвото се врши во согласност со ЗДКФПО.

Акционерска книга

Член 21

Обичните акции на Друштвото, на имателот му ги даваат следните права:

- право на глас во Собранието на Друштвото;
- право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
- право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Друштвото.

Член 22

Акционерите одговараат на Друштвото ако:

- го злоупотребат Друштвото како правно лице за да постигнат цели коишто се забранети;
- го злоупотребат Друштвото за да им нанесат штета на неговите доверители;
- спротивно на ЗДКФПО јавно ги објавуваат или презентираат податоците до кои дошле остварувајќи го правото на информирање;
- спротивно на ЗДКФПО располагаат со имотот на Друштвото.

Член 23

Акционерите на Друштвото не одговараат за обврските на Друштвото, освен во случаите изречно определени со Законот за трговските друштва, ЗЗКФПО, ЗДКФПО и Статутот на Друштвото.

Правните односи помеѓу акционерите и Друштвото се регулираат според Законот за трговските друштва.

7. Органи на Друштвото

Член 24

Управувањето и раководењето со Друштвото е организирано според двостепен систем на управување, согласно со Законот за трговските друштва и ЗДКФПО.

Органи на Друштвото се: Собрание на акционери, Надзорен одбор и Управен одбор.

А. Собрание на акционери на Друштвото

Член 25

Акционерите на Друштвото своите права и интересите во Друштвото ги остваруваат на Собранието на акционерите на Друштвото. (во понатамошниот текст: Собранието)

Собранието го сочинуваат сите акционери, лично или преку нивните претставници-полномошници.

Секој акционер може да именува лице кое ќе го застапува на Собранието, со писмено полномошно заверено на нотар.

Надлежност на Собранието на акционери на Друштвото

Член 26

Акциите се запишуваат во акционерска книга на Друштвото којашто се води во Централниот депозитар за хартии од вредност (во понатамошниот текст: Централен депозитар) во електронска форма.

Во акционерската книга покрај податоците определени со закон се запишуваат и податоците определени во одлуката за издавање на акциите и сите оптоварувања на акциите определени со закон.

Член 27

Собранието ги врши следниве работи:

1. го усвојува Статутот на Друштвото и неговите измена и дополнувања;
2. ги усвојува годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работа на Друштвото;
3. одлучува за распределба на добивката;
4. одлучува за покривање на загубата;
5. ги избира и отповикува членовите на Надзорниот одбор;
6. ја одобрува работата на членовите на Надзорниот одбор и на Управниот одбор;
7. донесува одлуки за зголемување и намалување на основната главнина;
8. назначува овластен ревизор за ревизија на финансиските извештаи;
9. го усвојува ревизорскиот извештај од овластен ревизор;
10. го разгледува Годишниот извештај за работа на Секторот за внатрешна ревизија;
11. донесува одлука за престанување на Друштвото;
12. донесува Одлука за одобрување голема зделка чијшто предмет е имот чијашто вредност е проценета над 50% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото и се донесува со мнозинство гласови кое што не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас претставени во Собранието;
13. ја одобрува зделката со заинтересирана страна во која сите членови на Надзорниот одбор се заинтересирани страни или ако бројот на членовите на Надзорниот одбор кои немаат интерес е помал од бројот што е потребен за кворум на седницата.

Начин на работа и свикување на Собранието на акционери на Друштвото

Член 28

Собранието работи на седници кои се свикуваат по потреба, а најмалку еднаш годишно.

Член 29

Собранието го свикува Управниот одбор, односно Надзорниот одбор кога тоа е предвидено со закон, по сопствена иницијатива или на барање на акционер во согласност со закон.

Акционерите кои имаат заедно најмалку 1/10 од сите акции со право на глас можат по писмен пат да бараат од Управниот одбор да свика Собрание. Во писменото барање треба да биде наведена причината за свикување на Собранието и предметот за кој Собранието ќе одлучува.

Управниот одбор на Друштвото во рок од осум дена од приемот на барањето на акционерите за свикување на собрание донесува одлука за прифаќање или за одбивање на барањето.

Член 30

Собранието се свикува со праќање на покана до акционерите запишани во акционерската книга на Друштвото којашто се води во Централниот депозитар за хартии од вредност, на начин кој овозможува да се потврди дека поканата е испратена до секој акционер, со датум кога е испратена и примена.

Собранието може да биде свикано и со објавување на повик до акционерите, објавен во најмалку еден дневен весник.

Поканата за седница на Собранието ги содржи елементите утврдени во Законот за трговските друштва.

Рокот кој тече од денот на објавувањето на повикот односно денот на испраќање на поканата за седница не може да биде пократок од 30 дена до денот на одржувањето на седница на Собранието.

Член 31

Материјалите за седницата на Собранието мораат да бидат достапни до акционерите од денот на испраќањето на поканата, односно на објавување на јавниот повик.

Член 32

Седниците на Собранието се одржуваат по правило во седиштето на Друштвото, со можност истото да се одржи и надвор од седиштето на Друштвото, доколку тоа е определено во поканата за свикување на седницата.

Член 33

Дневниот ред на Собранието го утврдува Управниот одбор на Друштвото.

Секој акционер има право во било кое време да поднесува иницијатива за вклучување на точки на дневен ред на собрание коешто ќе биде свикано, во согласност со закон. Собранието може да одлучува само за прашања кои се уредно ставени на дневен ред.

Член 34

На Собранието може да се одлучува само за прашања што се ставени на дневен ред на седницата.

Собранието може да расправа, без право на одлучување и за прашања кои не се уредно ставени на дневен ред на Собранието.

Пријавување на учество на Собранието на акционери на Друштвото

Член 35

Секој акционер своето учество на Собранието го пријавува најдоцна пред почетокот на седницата на закажаното собрание.

Списокот на пријавените акционери се става на увид во седиштето на Друштвото.

Кворум за работа и мнозинство за одлучување

Член 36

Собранието може да работи ако на седницата присуствуваат верификувани учесници на Собранието кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акции со право на глас.

Доколку на закажаната седница на Собранието на акционери не се обезбеди кворум за работа од став 1 на овој член, за време што не е подолго од 15 дена, од денот на неодржаното Собрание, се презакажува нов термин за одржување на Собранието. Презакажаното Собрание се објавува на ист начин како што е објавено Собранието кое немало кворум за работа. На презакажаното Собрание се одлучува само по прашањата утврдени во дневниот ред од првото свикување на Собранието без оглед на присутните акционери и бројот на акциите кои што ги имаат.

Член 37

Со седниците на Собранието на Друштвото претседава претседавач.

За претседавач може да биде избран секој акционер или лице кое го застапува акционерот.

Претседавачот на Собранието се избира за секое одделно Собрание.

Мандатот на претседавачот со Собранието, трае до изборот на претседавачот на наредното собрание кое што треба да биде одржано.

Член 38

Одлуките на Собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен ако со закон и Статутот на Друштвото не е определено поголемо мнозинство.

Собранието одлучува со најмалку 2/3 од акциите со право на глас претставени на Собранието за издавање на акции, за зголемување или намалување на основната главнина на Друштвото, статусни измени, за престанок на Друштвото, во случаите наведени во член 27, став 1, точка 12 и во други случаи утврдени со закон.

Начин на гласање

Член 39

Собранието одлучува со јавно гласање. За броењето на гласовите Собранието избира најмалку еден бројач на гласови.

По барање на еден или на повеќе акционери кои имаат најмалку една десеттина од вкупниот број на акции со право на глас, се пристапува кон тајно гласање.

Акционерите можат да гласаат на Собранието преку телефон или преку друго соодветно електронско средство, коешто е дел од јавната комуникациска мрежа и преку којшто може, на сигурен начин да се утврди идентитетот на секој акционер, правото на глас, начинот на воспоставување на комуникациска врска меѓу Друштвото и акционерите и тоа така што гласањето ќе биде достапно на секој акционер и ќе може со сигурност, да се евидентира извршеното гласање.

Влегување во сила на одлуките донесени на Собранието на акционери на Друштвото

Член 40

Одлуките донесени на Собранието влегуваат во сила со денот на донесувањето, освен ако во одлуката не е утврдено поинаку.

Записник за седницата на Собранието

Член 41

За работата на Собранието се води записник кој треба да ги содржи податоците утврдени со закон и да се подготви најдоцна во рок од осум дена од денот на одржувањето на Собранието.

Записникот го потпишуваат записничарот и претседавачот на Собранието, а го заверуваат заверувачи на записникот, избрани од страна на Собранието.

Во случаите утврдени во закон кога записникот го води нотар, записникот се подготвува најдоцна три дена од денот на одржување на Собранието и него го потпишува нотарот и претседавачот на Собранието.

Член 42

Со Деловникот за работа на Собранието, поблиску се уредува начинот на работењето и гласањето на Собранието.

Б. Надзорен одбор

Член 43

Надзорниот одбор го избира Собранието на Друштвото.

Именувањето на членовите на Надзорниот одбор подлежи на одобрение од страна на Агенцијата.

Надзорниот одбор има 4 члена.

При изборот на членовите на Надзорниот одбор се назначува кои членови се избираат како независни членови на Надзорниот одбор.

Мандатот на членовите на Надзорниот одбор е 4 години.

Мандатот ќе се смета од денот на даденото одобрение од страна на Агенцијата. Доколку во одлуката за избор е утврден датум на започнување на мандатот, кој следи по даденото одобрение од страна на Агенцијата, мандатот ќе се смета од датумот утврден со одлуката.

Членовите на Надзорниот одбор можат да бидат повторно избрани без разлика на тоа колку мандати претходно биле избрани. Во случај да независниот член на Надзорниот одбор биде повторно избран го губи својството на независен.

Во случај на оставка на одделен член на Надзорниот одбор или предвремено престанување на мандатот на одделен член, траењето на мандатот на новиот член се определува најмногу за времетраењето на мандатот на членот чија замена претставува.

Член 44

Членовите на Надзорниот одбор ги избира Собранието со мнозинство гласови од акциите со право на глас од кворумот определен за работа на Собранието со Законот за трговските друштва, на начин и според условите определени во Статутот на Друштвото.

Пред да се пристапи кон избор на Надзорниот одбор за секој кандидат, во писмена форма, се објавуваат податоци за возраста, полот, образованието, и другите професионални квалификации, работното искуство и како го стекнал, во кои друштва е или бил член на орган на управување односно надзорен одбор и другите функции кои ги вршел, бројот на акциите што ги поседува во Друштвото и во други друштва, како и заемите и другите обврски коишто ги има спрема Друштвото.

За членови на Надзорен одбор може да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни и ги исполнуваат законските услови.

Член 45

Надзорниот одбор, од редот на своите членовите, со мнозинство од вкупниот број на членови, избира претседател на Надзорниот одбор. Надзорниот одбор може да го разреши претседателот во кое било време и да избере нов претседател.

Претседателот ги свикува седниците и претседава со нив, одговорен е за водењето на евиденцијата за состаноците и организирањето на другите форми на работа и одлучување на надзорниот одбор.

Во случај претседателот на Надзорниот одбор да не е во можност да ја врши функцијата или поради негово отсуство со седници на Надзорниот одбор претседава член на Надзорниот одбор избран со мнозинство гласови на присутните членови на Надзорниот одбор.

Надлежности на Надзорниот одбор

Член 46

Надзорниот одбор ги има следните овластувања и надлежности:

1. врши надзор врз работата на Управниот одбор;
2. ги застапува Друштвото и пензиските фондови спрема членовите на Управниот одбор;
3. ги избира и отповикува членовите на Управен одбор;
4. дава одобрение на Управниот одбор за одредени работи утврдени во Статутот на Друштвото и Законот за трговските друштва;
5. ги разгледува записниците, решенијата, извештаите од контролите на Агенцијата, извештаите на екстерниот ревизор и други овластени државни органи за надзор;
6. ги одобрува и го следи извршувањето на предложените и преземените мерки за надминување на неусогласености и неправилности во работењето на Друштвото и пензиските фондови а предлага и свои мерки;
7. врши увид и проверка на книгите и документите на Друштвото и фондовите, како и имотот, особено благајната на Друштвото и хартиите од вредност и стока;
8. му поднесува на Собранието Годишен извештај за своето работење;
9. ги верифицира материјалите за Собрание на акционери, кои ги припрема Управниот одбор;
10. ги донесува Статутите на пензиските фондови и нивните измени и дополнувања;
11. донесува Деловник за работа на Надзорниот одбор;
12. го донесува Финансискиот и деловен план на Друштвото;
13. ги разгледува кварталните извештаи за работење на Друштвото и пензиските фондови и спроведувањето на Финансискиот и деловен план;
14. го избира и отповикува Директорот на Секторот за внатрешна ревизија;
15. ги усвојува интерните акти за работењето на Секторот за внатрешна ревизија;
16. ги донесува Стратегијата за инвестирање и политиките за инвестирање;
17. го усвојува Годишниот извештај за работа и другите извештаи на Секторот за внатрешна ревизија, го следи извршувањето на препораките од страна на Управниот одбор и презема мерки во случај на неизвршување;
18. го доставува усвоениот Годишен извештај за работа на Секторот за внатрешна ревизија до Собранието на Друштвото и истовремено до Агенцијата;
19. ги проверува годишните сметки и финансиските извештаи и предлогот на одлуката за распределба на добивката;
20. одлучува за доделување на награди на членовите на Управниот одбор;
21. го утврдува и склучува Договорот за уредување на односите помеѓу Друштвото и член на Управниот одбор (менаџерскиот договор);
22. одлучува за намалувањето и зголемувањето на надоместокот од уплатени придонеси на членовите на пензискиот фонд – влезна провизија, и за управувачка

- провизија и за надоместокот за пренос на средствата на индивидуалната сметка на член на еден пензиски фонд во друг пензиски фонд;
23. му предлага на Собранието статусни промени на Друштвото;
  24. дава предлог на Собранието за пренос на акции, под услов преносот да не се врши на друштво кое управува со пензиски фонд или на поврзани правни лица со друштво кое управува со пензиски фонд;
  25. донесува одлука за одобрување на секоја голема зделка којашто се однесува на имот чијашто вредност е проценета над 20% до 50% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото, при што одлуката се донесува со согласност на сите членови на Надзорниот одбор;
  26. донесува Одлука за одобрување на секоја зделка со заинтересирана страна, со мнозинство гласови од членовите на Надзорниот одбор кои немаат интерес во зделката.

На Надзорниот одбор не можат да му бидат пренесени овластувања во врска со управувањето на Друштвото, освен ако со закон поинаку не е определено.

Комисии формирани од Надзорниот одбор

Член 47

Надзорниот одбор може да формира комисии од редот на своите членови и други лица како помошни тела.

Комисиите не можат да одлучуваат за прашања што се во надлежност на Надзорниот одбор, ниту можат да им се пренесат нивните права и обврски.

Обврска за одржување на состанок

Член 48

Надзорниот одбор, во текот на годината, задолжително одржува најмалку четири редовни состаноци и тоа на секои три месеца, при што еден од нив мора задолжително да се одржи во рок од еден месец пред одржување на Годишното собрание.

Покрај обврската за одржување состаноци, определена во ставот 1 од овој член, Надзорниот одбор може да одржува и други состаноци што ги свикува претседателот на Надзорниот одбор, или што се свикани по писмено барање на некој од членовите на одборот, овластениот ревизор или акционерите кои претставуваат најмалку една десеттина од акциите со право на глас или друго лице определено со Статутот на Друштвото, Барањето се доставува до претседателот на Надзорниот одбор.

Ако претседателот не го свикува состанокот по поднесеното писмено барање во рок од 15 дена, членовите на Надзорниот одбор можат да го свикаат состанок на начин определен во Деловникот за работење на Надзорни одбор.

Член 49

Надзорниот одбор го донесува Деловникот за работа на Надзорниот одбор со кој поблиску се уредува начинот на работењето на Надзорниот одбор.

Кворум за работа и одлучување

Член 50

Надзорниот одбор може да работи и да одлучува ако на состанокот се присутни најмалку половина од неговите членови.

Одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од присутните членови на Надзорниот одбор. Во случај на поделба на гласовите одлучувачки е гласот на претседателот на Надзорниот одбор.

Отповикување на членовите на Надзорен одбор

Член 51

Собранието може да отповика член или сите членови на Надзорниот одбор, и пред истекот на времето за коешто биле избрани. За одлуката за отповикување е потребно мнозинство гласови од акциите со право на глас, претставени на собранието.

Ако Собранието донело одлука за отповикување на член или сите членови на Надзорниот одбор, на истата седница се пристапува кон избор на нови членови на Надзорниот одбор ако Собранието одлучи така и ако на Собранието, во писмена форма, им се достават податоците за кандидатите коишто треба да бидат избрани.

Одлуката на Собранието за отповикување на член или сите членови на Надзорниот одбор, влегува во сила од денот на донесувањето.

Право на надоместок и други права на членовите на Надзорниот одбор

Член 52

На членовите на Надзорниот одбор им припаѓа паушал по состанок и надоместок на сите други трошоци (патни и други трошоци) како и други права што се поврзани со вршењето на нивната функција кои со одлука ги определува Собранието.

В. Управен одбор

Член 53

Управниот одбор, управува со Друштвото и пензиските фондови, го води работењето на Друштвото и пензиските фондови под сопствена одговорност. Управниот одбор има најшироки овластувања во вршењето на сите работи сврзани со водењето на работите, тековните активности и има обврска да дејствува, во сите околности, од име на Друштвото и пензиските фондови во рамките на предметот на работењето, освен оние за кои е потребна согласност од Надзорен одбор.

Член 54

Членовите на Управниот одбор ги избира и разрешува Надзорниот одбор.

Именувањето на членовите на Управниот одбор подлежи на одобрение од страна на Агенцијата.

За членови на Управен одбор може да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни и ги исполнуваат законските услови.

Управниот одбор има 3 члена, од кои еден е Претседател.

Член 55

Мандатот на членовите на Управен одбор трае 4 години.

Мандатот ќе се смета од денот на даденото одобрение од страна на Агенцијата. Доколку во одлуката за избор е утврден датум на започнување на мандатот, кој следи по даденото одобрение од страна на Агенцијата, мандатот ќе се смета од датумот утврден со одлуката.

Членовите на Управниот одбор можат да бидат повторно избрани без разлика на тоа колку мандати претходно биле избрани.

Со одлуката за избор на член на Управниот одбор, еден од членовите на Управниот одбор се именува за претседател на Управниот одбор.

Надзорниот одбор може да го разреши Претседателот на Управниот одбор во кое било време и да именува нов Претседател.

Доколку Претседателот од било која причина не е во можност да ја врши функцијата со седниците на Управниот одбор претседава член на Управниот одбор именуван од Надзорниот одбор.

Во случај на оставка на одделен член на Управниот одбор или предвремено престанување на мандатот на одделен член, траењето на мандатот на новиот член се определува најмногу за времетраењето на мандатот на членот чија замена претставува.

Член 56

Членовите на Управниот одбор имаат исти права и обврски без оглед на тоа како се распределени правата и обврските меѓу нив во органот.

Членовите на Управниот одбор ги водат и ги вршат заедно работите потребни за ефикасно управување со Друштвото и пензиските фондови.

Членовите на Управниот одбор, можат одредени овластувања што произлегуваат од правата на застапување и претставување на Друштвото, да ги пренесат со специјално полномошно на лица со посебни права и одговорности или на други стручни соработници на Друштвото, со посебна одлука и да ги овластуваат за склучување на договори и потпишување на поедини акти на Друштвото согласно со Правилникот за овластување и потпишување на Друштвото.

Лицата овластени од претходниот став на овој член, дадените овластувања не можат да ги пренесуваат на други работници.

Застапување на Друштвото

Член 57

Членовите на Управниот одбор со именување од страна на Надзорниот одбор се овластени да го застапуваат Друштвото, колективно со двајца потписници.

Членовите на Управниот одбор ги застапуваат Друштвото и пензиските фондови согласно Одлуката на Надзорниот одбор за нивно именување.

Членовите на Управниот одбор засноваат работен однос кај Друштвото.

Надлежности и обврски на Управниот одбор

Член 58

Управниот одбор ги има следните овластувања и надлежности:

1. управува со Друштвото и пензиските фондови;
2. го застапува Друштвото и пензиските фондови пред трети лица;
3. ги свикува седниците на Собранието на Друштвото;

4. ги подготвува предлозите, актите и ги извршува одлуките што ги донесуваат Собранието и Надзорниот одбор и се грижи за нивното спроведување;
5. му поднесува на Надзорниот одбор и Собранието Годишен извештај за своето работење;
6. го известува Надзорниот одбор за записниците, извештаите и решенијата од контролите на Агенцијата, на екстерната ревизија и на другите овластени државни органи за надзор;
7. должен е веднаш да го извести Надзорниот одбор за:
  - влошена ликвидност или солвентност
  - капиталска несоодветност
  - постоење основи за укинување на дозвола за основање и работење на Друштвото или забрана за спроведување на одредени активности;
8. му ги предлага на Надзорниот одбор Статутите на пензиските фондови и нивните измени и дополнувања;
9. му поднесува на Надзорниот одбор нацрт на годишна сметка, нацрт на финансиски извештаи и нацрт на годишниот извештај за работа на Друштвото и пензиските фондови по истекот на деловната година;
10. му предлага на Надзорниот одбор усвојување на нацрт - Финансиски и деловен план;
11. му поднесува на Надзорниот одбор пишан извештај за работењето на Друштвото и пензиските фондови најмалку еднаш на три месеци и за спроведувањето на Финансискиот и деловен план;
12. го обезбедува непреченото функционирање на системот на внатрешна ревизија во сите области на работењето на Друштвото и пензиските фондови;
13. ги донесува општите интерни акти (правилници, одлуки и др.) на Друштвото и пензиските фондови и Деловник за работа на Управниот одбор;
14. ги именува лицата со посебни овластувања и одговорности (раководни лица) и одлучува за нивната надлежност и одговорност, според утврдената внатрешна организација;
15. да назначува други раководни лица кои го водат работењето на одделни организациони делови, во согласност со одлуките, насоките и неговите налози;
16. го обезбедува водењето на трговските книги и другата сметководствена документација;
17. одлучува за економски, технолошки и организациони потреби, по други прашања во врска со работниот однос на работниците согласно законот, колективниот договор и други акти на Друштвото;
18. непосредно изрекува мерки на работниците за кршење на работниот ред и непочитување на работната дисциплина;
19. одлучува за реализирање на зделка којашто се однесува на имот чијашто вредност е проценета најмногу до 20% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото;
20. веднаш по добивањето на извештајот за извршената ревизија, заедно со годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работа на Друштвото му ги доставува на Надзорниот одбор. Истовремено на Надзорниот одбор му се доставува и предлог на одлука за распределба на остварената добивка, која ќе биде доставена до Собранието;
21. одлучува по други прашања и врши други работи кои не се во надлежност на Собранието и Надзорниот одбор на Друштвото;
22. врши други работи согласно закон и овој Статут на Друштвото, како и работи во врска со тековното водење и тековните работи на Друштвото.

Член 59

За прашања од својата надлежност Управниот одбор донесува акти во вид на одлуки, правилници, деловници, процедури, методологии, упатства, наредби и заклучоци.

Член 60

Управниот одбор е должен да добие претходно одобрение од Надзорниот одбор за следниве прашања:

- вложување во основни средства кои ги преминуваат износите кои ги одредува Надзорниот одбор;
- набавка, продажба и оптеретување на поединечно основно средство и други набавки (вклучувајќи изнајмување на возила за службена намена) кои не се вклучени во Деловниот и финансиски план на Друштвото, а кои надминуваат износ од 15.000 евра за поединечна набавка, продажба и оптеретувања, како и во износ кој надминува 50.000 евра за сите такви набавки, продажби и оптеретувања заедно на годишно ниво;
- општи насоки за надоместокот од уплатени придонеси пред нивно претворање во сметководствени единици, бруто агентска провизија за секој валиден скучен договор и надомест во вид на бонус за агенти;
- намалување или проширување на предметот на работење на Друштвото;
- суштествени внатрешни организациони промени на Друштвото што се определуваат со акт на Друштвото;
- затворање (престанување) или пренос на Друштвото или на негов дел што учествува со над 10% во приходот на Друштвото;
- воспоставување долгорочна соработка со други друштва од суштествено значење за Друштвото или нејзино прекинување;
- отпис на достасани и ненаплатени побарувања на Друштвото;
- промена на корпоративниот идентитет (ЦГП на Друштвото);
- други прашања од надлежност на Надзорниот одбор.

Кворум и мнозинство на одлучување

Член 61

Управниот одбор може да работи и да одлучува ако на седница се присутни двајца негови членови од кои треба да бидат присутни Претседателот или членот на Управниот одбор назначен од Надзорниот одбор согласно член 55, став 5 од Статутот.

Управниот одбор ги донесува одлуките со кворумот определен во став 1 од овој член.

Но, во случај на поделба на гласовите одлучувачки е гласот на Претседателот на Управниот одбор, а во негово отсуство на членот на Управниот одбор овластен да го заменува.

Забрана за конкуренција

Член 62

Член на Управниот одбор без одобрение на Надзорниот одбор не смее:

- за своја или за туѓа сметка да врши работи коишто спаѓаат во предметот на работењето на Друштвото и пензиските фондови;
- да врши друга дејност или активност во друго друштво, со ист или сличен предмет на работење, платена или неплатена, за сопствена сметка или за сметка на друго лице;

- да биде член на орган на управување или член на надзорен одбор, односно контролор во друго друштво коешто има ист или сличен предмет на работење како и Друштвото и
- во просториите на Друштвото да врши работи за своја или за туѓа сметка.

Пред изборот на физичкото лице за член на Управен одбор, кандидатот во писмена форма го известува Надзорниот одбор за сите свои дејности и активности во друго друштво, платени или неплатени, кои ги врши за сопствена сметка или за сметка на кое било друго лице.

Собранието на Друштвото мора да биде известено на првата седница за даденото одобрение од став 1 на овој член.

Ако членот на Управниот одбор постапи спротивно на забраните содржани во став 1 од овој член, односно премолчи релевантен факт во известувањето од став 2 на овој член, Друштвото може:

- да бара од членот надомест на штета или
- да бара од членот, да му ја отстапи на Друштвото правната работа што ја склучил за своја сметка и да му ја даде користа што потекнува од правната работа склучена за своја или за туѓа сметка.

Член 63

При водењето на работите на Друштвото, Управниот одбор е обврзан да обезбеди:

- Друштвото да работи во согласност со прописите од областа на задолжително и доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и другите прописи кои ги уредуваат прашањата сврзани со работењето на Друштвото;
- внатрешна контрола, со што би се обезбедило делување и работење во рамките на прописите од областа на задолжително и доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и друга регулатива;
- Друштвото ажурно да ги води книгите и другата документација сврзана со работењето на Друштвото и пензиските фондови и редовно да ги доставува информациите и извештаите до Агенцијата и членовите на пензиските фондови во согласност со закон;
- одговорно вршење на дејноста на управување со пензиските фондови во согласност со ЗЗКФПО, ЗДКФПО, инвестиционите стратегии за управување со пензиските фондови, Законот за инвестициони фондови и Статутите на пензиските фондови;
- Друштвото да води целосна, точна и ажурна евиденција за индивидуалните сметки, потсметки и професионални сметки на секој член на пензискиот фонд и пензиониран член, за уплатените придонеси и пренесените средства за членот, бројот на сметководствени единици и нивна вредност, како и други податоци утврдени со закон;
- архивирање и чување, на сите документи и друга евиденција на Друштвото и пензиските фондови со кои управува, согласно закон.

Деловник за работа

Член 64

Управниот одбор одлучува на начин определен со закон, Статутот на Друштвото, Деловникот за работење на Управниот одбор.

Деловникот го донесуваат членовите на Управниот одбор.

Права и обврски на членовите на Управниот одбор

Член 65

Правата и обврските на членовите на Управниот одбор, покрај утврдените со закон и Статутот на Друштвото се уредуваат и со Договор за уредување на односите помеѓу Друштвото и член на Управниот одбор (менаџерски договор). Овој договор го склучува Надзорниот одбор, а во име на Друштвото го потпишува претседателот на Надзорниот одбор.

Право на надоместок и други права на членовите на Управниот одбор

Член 66

Членовите на Управниот одбор имаат право на плата, односно месечен надоместок, право на осигурување на живот и надомест на сите други трошоци (патни и други трошоци) како и други права утврдени со закон.

Отповикување на членовите на Управниот одбор

Член 67

Надзорниот одбор може во кое било време, со или без образложение, да ги отповикува сите членови на Управниот одбор, односно негов член. Надзорниот одбор на истата седница избира нови членови на Управниот одбор, на местото на отповиканиот член. Одлуката за отповикување влегува во сила од денот на донесувањето.

Доколку бројот на членовите на Управниот одбор се намали под законскиот минимум определен со ЗДКФПО, Надзорниот одбор ќе постапи согласно член 75 од овој Статут.

Член на Управниот одбор кој е неосновано отповикан има право да бара надомест на штета.

Одговорност за штета

Член 68

Ако членовите на Управен одбор ги повредат своите обврски, му одговараат на Друштвото за причинетата штета како солидарни должници ако не работеле и постапувале со внимание на уреден и совесен трговец.

Комисии формирани од Управниот одбор

Член 69

Управниот одбор може да формира одбори и комисии од редот на своите членови и други лица кои ќе му помагаат во работењето.

Одборот и комисиите не можат да одлучуваат за прашања што се во надлежност на Управниот одбор, ниту можат да им се пренесат нивните права и обврски.

В. Заеднички одредби на органите на управување

Член 70

Членовите на Надзорниот одбор, односно Управниот одбор, можат да учествуваат и да одлучуваат на состанок кој е организиран со користење на конференциска телефонска врска

или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема, при што сите лица кои учествуваат на така организираниот состанок да можат да се слушаат или да се гледаат и да разговараат еден со друг. Како учесници кои се присутни на ваквите состаноци се сметаат лицата кои се вклучени на овој начин. Учеството на состанокот се запишува во записник кој го потпишуваат сите членови што учествувале на состанокот, организиран на ваков начин.

Член 71

Надзорниот одбор, односно Управниот одбор, може да одлучува и без одржување на состанок - кореспондентска седница ако сите членови дадат согласност за одлуката која се донесува без одржување на состанок. За сите одлуки донесени на овој начин, претседателот на Надзорниот одбор, односно Управниот одбор, односно лицето кое тој ќе го овласти, подготвува записник во којшто се евидентираат одлуките.

Член 72

Управниот одбор може да одлучува надвор од седниците, секојдневно за прашања кои се во согласност со законските прописи и донесените интерни акти на Друштвото и за кои не е потребно дополнително усно образложение од страна на предлагачот на одлуката.

Престанок на мандатот

Член 73

Ако Годишното собрание не ја одобри работата на Управниот одбор, односно на Надзорниот одбор или работењето на нивниот член, им престанува мандатот на сите членови на Управниот одбор, односно на Надзорниот одбор, односно членот на којшто Годишното собрание не му ја одобрило работата.

Во случајот од став 1 на овој член Годишното собрание пристапува кон избор на сите членови на Надзорниот одбор односно на Управниот одбор или кон избор на нов член на местото на оној на којшто Собранието не му ја одобрило работата.

По исклучок од став 2 на овој член Собранието може да одлучи членовите на Надзорниот одбор односно на Управниот одбор на кои им ја одобрило работата да продолжат да ги вршат неопходните работи во Друштвото до изборот на полниот состав на овие органи. Изборот на членовите на Надзорниот одбор се врши на продолжена седница што се одржува во рок не пократок од осум дена и не подолг од 15 дена од денот на објавувањето на датумот на којшто ќе продолжи седницата на Годишното собрание. Денот на одржувањето на продолжената седница се објавува во дневен весник.

Одлуката на Собранието за отповикување на Надзорниот одбор, односно на негов член влегува во сила од денот на донесувањето.

Оставка

Член 74

Член на Надзорен одбор односно на Управен одбор може да поднесе оставка во кое било време со поднесување на писмено известување до органот што го избрал, освен кога интересите на Друштвото не наложуваат нешто друго. Потписот на членот на известувањето за оставката мора да биде заверен на нотар.

По поднесената оставка не се одлучува за нејзино прифаќање.

Управниот одбор односно на Надзорниот одбор може да го обврзе членот да ја извршува својата функција се до изборот на нов член, но не подолго од 60 дена.

Непотполн состав

Член 75

Ако еден или повеќе членови на Управен одбор односно Надзорен одбор, престанат да ги вршат своите функции во текот на мандатот или ако се спречени да ги вршат, другите членови на Управен одбор, односно на Надзорен одбор продолжуваат со работа до пополнувањето на испразнетото место. Кога бројот на членовите на Управниот одбор се намали под законскиот минимум согласно ЗДКФПО, Надзорниот одбор е должен од своите редови да именува вршител на должност член на Управен одбор. Надзорниот одбор врши именување на вршител на должност член на Управен одбор во рок од еден работен ден, а во исклучителни случаи во рок од три работни дена, сметано од наредниот ден од денот на намалување на бројот на членовите на Управниот одбор под законски минимум. Членот на Надзорен одбор кој е именуван за вршител на должност во периодот на извршување на оваа должност, не смее да учествува во донесување на одлуките што се во надлежност на Надзорниот одбор. Вршителот на должност е предмет на упис во трговскиот регистар. Надзорниот одбор исто така мора да именува нов член на Управен одбор за чиешто именување ќе се спроведе постапка за добивање на одобрение од страна на Агенцијата.

Ако бројот на членовите на Надзорниот одбор се намали под бројот определен со Статутот на Друштвото, Надзорниот одбор може да го пополни неговиот состав со избор на вршител на должноста на член на Надзорен одбор до наредното Собрание.

Надзорниот одбор мора во рок од три дена да свика Собрание за пополнување на составот на Надзорниот одбор, во случај ако бројот на членовите се намали под бројот определен со закон. Ако Собранието не биде свикано во овој рок, собранието го свикнува Управниот одбор во рок од три дена по истекот на претходниот рок.

Донесените одлуки и преземените правни работи и дејствија од страна на Надзорниот одбор, во случаите наведени во став 2 и 3 од овој член остануваат полноважни.

Судир на интереси

Член 76

За секој договор или друга деловна активност на Друштвото во којашто Друштвото е странка и во којашто член на Управниот одбор односно член на Надзорниот одбор има интерес, дури и на посреден начин, е должен веднаш да го пријави тоа.

Заинтересираниот член има право да биде сослушан, но не може да учествува во расправата или во одлучувањето во врска со договорот или со друга правна работа.

Ако Надзорниот одбор односно Собранието не даде одобрение или ако со одлуката со којашто е дадено одобрението е незаконита, не можат да се истакнуваат барања спрема трети лица, освен ако Друштвото докаже дека третото лице знаело за непостоењето на одобрението или за незаконитоста на одлуката или, со оглед на сите околности, морало да знае за тоа.

Фидуцијарна должност

Член 77

Членовите на Управен одбор, на Надзорен одбор, одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања во Друштвото имаат фидуцијарна должност

да делуваат единствено во насока на најдобрите интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови со кои управува Друштвото, која ја спроведуваат со примена на високи стандарди на етика и интегритет и без конфликт на интереси.

Друштвото обезбедува примена на фидуцијарната должност од страна на секој вработен и ангажирано лице во Друштвото.

8. Внатрешна ревизија

Член 78

Внатрешната ревизија е организирана како независен организационен дел, функционално и организациски издвоен од останатите делови на Друштвото, која е директно подредена и за својата работа одговара пред Надзорниот одбор на Друштвото.

Внатрешната ревизија е дел од внатрешниот контролен систем на Друштвото, извршува независен, редовен и сеопфатен преглед и оценка на адекватноста на корпоративното управување, управувањето со ризиците и контролните постапки.

Член 79

Внатрешната ревизија има овластување од Надзорниот одбор на Друштвото и има можност за непречено и непосредно комуницирање со него.

За потребите на своето делување, внатрешниот ревизор, во секое време има гарантирано право и можност за непосреден пристап кон сите евиденции, информации, податоци, вработени и простории, како и можност за увид во целокупното работење, со целосна одговорност за безбедно чување на доверливите документи и зачувување на тајноста на податоците.

Вработените во Секторот за внатрешна ревизија ја извршуваат единствено функцијата на внатрешен ревизор.

Најмалку еден од вработените во Секторот за внатрешна ревизија треба да поседува лиценца на овластен ревизор, а Директорот на Секторот за внатрешна ревизија задолжително.

Директорот на Секторот за внатрешна ревизија го именува и разрешува Надзорниот одбор на Друштвото.

Именувањето на одговорното лице за внатрешна ревизија подлежи на одобрение од страна на Агенцијата.

Член 80

Внатрешна ревизија, за извршените ревизии и за евентуалните ризици врз финансиската состојба на Друштвото и пензиските фондови го известува Надзорниот одбор.

За својата работа внатрешната ревизија изготвува Годишна програма за работа и Годишен извештај за работа за претходната година и ги доставува на усвојување на Надзорниот одбор со обврска истите да ги достави и до Агенцијата.

Надзорниот одбор ги усвојува интерните акти со кои поблиску се регулира постапката на работа на Секторот за внатрешна ревизија, неговите надлежности, одговорности и задачи.

9. Внатрешна организација и клучни функции

Член 81

Внатрешната организација на работењето на Друштвото ја определува Управниот одбор согласно Правилникот за организациона структура и други акти на Друштвото.

Друштвото со интерни акти ги определува клучните функции, кои се организирани и имаат одговорности и задачи согласно законската, подзаконската регулатива и интерните акти на Друштвото.

10. Основни принципи во инвестирањето на средствата на пензиските фондови

Член 82

Средствата на пензиските фондови се инвестираат согласно одредбите на ЗЗКФПО и ЗДКФПО и инвестиционите стратегии со основна цел остварување на највисок принос, единствено во корист на членовите и пензионираниите членови на пензиски фонд, и преку диверзификација и финансиска анализа да се минимизира ризикот од загуби:

- кои настанале поради неплаќање на издавачот или другата договорна страна;
- кои произлегуваат од влијанието на домашните и странските финансиски пазари;
- во реалната вредност на средствата на пензиските фондови поради инфлација и
- кои се последица од продажба на средствата на пензиските фондови поради обезбедување на ликвидност на пензиските фондови.

Член 83

Инвестирањето на средствата на пензиските фондови, Друштвото ќе го врши во финансиски инструменти утврдени со ЗЗКФПО и ЗДКФПО и инвестиционите стратегии на пензиските фондови.

Член 84

Друштвото, во согласност со Законот и подзаконската регулатива, редовно информира и доставува извештаи до Агенцијата, членовите, осигурителите и пензионираниите членови за уплатените придонеси во фондовите и нивното инвестирање.

11. Надоместоци и провизии на Друштвото

Член 85

Друштвото може да ги наплатува единствено надоместоците предвидени со ЗЗКФПО и ЗДКФПО и на начин утврден со регулативата и тоа надоместок од уплатените придонеси пред нивно претворање во сметководствени единици, месечен надоместок од нето средствата на пензиските фондови за управување и надоместок во случај на пренос на средствата поради премин на член од еден во друг задолжителен односно од еден во друг доброволен пензиски фонд.

Член 86

Трансакциските трошоци во врска со трансакциите на стекнување или пренос на средствата на пензиските фондови, Друштвото ги плаќа од средствата на пензиските фондови.

Член 87

Другите трошоци во врска со управувањето со пензиските фондови што не се покриени со провизии, надоместоци или давачки утврдени со Законот, се плаќаат од средствата на Друштвото.

12.Годишна сметка и финансиски извештаи

Член 88

Деловната година на Друштвото е еднаква на календарската година.

По истекот на деловната година Друштвото составува годишна сметка и финансиски извештаи кои ги потпишува овластениот сметководител кој ги составил, при што го наведува датумот на нивното составување и потпишување и регистарскиот број под кој е евидентиран во Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија.

По потпишување на годишната сметка и финансиските извештаи од страна на лицето од став 1 на овој член, истите ги потпишуваат сите членови на Управниот одбор.

По истекот на деловната година Друштвото составува годишен извештај за работата кој го потпишуваат сите членови на Управниот одбор.

Член 89

Финансиските извештаи не можат да бидат одобрени ако на нив не е извршена ревизија од овластено друштво за ревизија.

Овластениот ревизор го избира Собранието.

Друштвото како членка на Сава Осигурителна Групација има обврска да ја почитува одлуката на Управата на Позаваровалница Сава д.д. Љубљана за избор на заеднички овластен ревизор.

Ист надворешен овластен ревизор може да изврши најмногу три последователни годишни ревизии за Друштвото.

Членовите на Управниот одбор се должни да му овозможат на овластениот ревизор увид во целокупната документација.

Член 90

Управниот одбор веднаш по добивањето на извештајот за извршената ревизија, заедно со годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работа на Друштвото му ги доставува на Надзорниот одбор.

Надзорниот одбор му поднесува на Собранието писмен извештај за резултатите од контролата.

Собранието ги одобрува годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година.

13. Финансиски резултат и распоредување на добивката

Член 91

Друштвото го утврдува финансискиот резултат од работењето во согласност со закон, подзаконските акти на Агенцијата, меѓународните сметководствени стандарди и меѓународните стандарди за финансиско известување, објавени во Р. С. Македонија.

Член 92

Собранието одлучува за распоредување на добивката и за покривање на загубата. Во одлуката за распоредување на добивката се прикажува секоја поединечна намена на добивката, а во одлуката за покривање на загубата се наведуваат изворите за нејзиното покривање.

Член 93

Задолжителната општа резерва како општ резервен фонд, Друштвото ја формира по пат на зафаќање од нето добивката. Оваа резерва се пресметува и се издвојува со распоредување на добивка и изнесува 5 % од добивката на Друштвото, се додека резервите на Друштвото не достигнат износ којшто е еднаков на една десетина од основната главнина. Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.

Распределба на дивиденда

Член 94

По одобрување на годишната сметка и на финансиските извештаи и утврдување на постоење на добивка за распределба, Собранието го определува делот којшто им се доделува на акционерите во форма на дивиденда, според правата што ги дава родот и класата на акциите.

14. Објавување на податоци и информирање на членовите и пензионираните членови на пензиските фондови

Член 95

Друштвото ги информира акционерите, коминтентите, членовите и пензионираните членови на пензиските фондови и другите лица, за своето работење, согласно ЗЗКФПО и ЗДКФПО. Управниот одбор го определува начинот, формата и содржината на податоците и актите што се објавуваат, а се значајни за акционерите и Друштвото и/или за членовите и пензионираните членови на пензиските фондови.

Член 96

Друштвото секоја година е должно да објави информативен проспект за секој пензиски фонд со кој управува, најдоцна до 31 март, со вистинити и точни податоци, со состојба на 31 декември претходната година, со содржина определена со Закон.

Член 97

Друштвото е должно, по барање на членот или пензионираниот член на пензискиот фонд, да му ги достави информативниот проспект, Статутот на задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд и финансиските извештаи на пензискиот фонд.

Друштвото е должно на секое лице кое ќе се пријави за членство во задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд, или кое сака да склучи договор за исплата на средства, пред потпишувањето на договорот да му овозможи увид во информативниот проспект и Статутот на задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд.

15.Информирање на акционерите

Член 98

Работењето на Друштвото е јавно.

Друштвото во своето седиште мора да ги чува актите и документите определени со Законот за трговските друштва.

Член 99

На секој акционер ќе му се обезбеди право на увид на актите и другите документи кои Друштвото согласно законските прописи е должно да ги чува во своето седиште.

Правото на информирање за записниците и одлуките на Управниот одбор, акционерите го остваруваат преку членовите на Надзорен одбор.

Акционерот кој бара увид, мора претходно да го информира Друштвото три дена пред денот за бараниот увид и увидот ќе може да го изврши во деловните простории на Друштвото.

Акционерот ќе ги плати трошоците за бараните копии, коишто не можат да бидат повисоки од стварните трошоци.

Акционерот не може јавно да ги објавува или да ги презентира информациите, освен на акционерите, ако пред надлежен орган остварува некое право определено со закон, Статутот на Друштвото и со друг акт на Друштвото, или ако тие веќе не се јавно објавени.

Доколку акционерот објави или на некој друг начин злоупотреби информација и со тоа свое дејство му причини штета на Друштвото, му одговара на Друштвото за причинетата штета.

16.Работење во рамките на Сава Осигурителна Групација

Член 100

Друштвото во рамките на финансиските и другите видови на извештаи обезбедува информации коишто на акционерот му се потребни за исполнување на законските обврски на ниво на Групацијата, односно за целите на вршење надзор над Групацијата. Исто така Друштвото обезбедува конзистентно користење на целосниот графички идентитет на Сава Осигурителна Групација и етичките и другите кодекси, кон коишто пристапува Друштвото како член на Групацијата.

17.Деловна тајна

Член 101

Под деловна тајна се сметаат податоците, информациите, документите и програмската опрема чие соопштување на неовластено лице, поради нивниот карактер и значење е спротивно на интересите на Друштвото и пензиските фондови.

Под деловна тајна покрај горенаведените се сметаат и податоците, информациите и исправите кои согласно законските и подзаконските прописи се прогласени за деловна и друг вид тајна.

Член 102

Акционерите на Друштвото, членовите на Управниот и Надзорниот одбор, лицата со посебни права, вработените на Друштвото кое управува со пензиските фондови и други лица на кои им е овозможен пристап во работењето на Друштвото, се должни да ја чуваат деловната и друг вид на тајна.

Должноста за чување на деловна и друг вид на тајна трае и по истекот на мандатот и престанувањето на работниот однос.

Член 103

Управниот одбор на Друштвото може со посебен акт да го утврди начинот на одредување и заштита на деловната тајна.

18. Времетраење и престанок на Друштвото

Член 104

Друштвото се основа на неопределено време.

Член 105

Друштвото може да престане во следните случаи:

- со одлука на Собранието за престанување на Друштвото донесена со мнозинство гласови од две третини од акциите со право на глас претставени на Собранието;
- со правосилна одлука на судот со која е утврдена ништовност на Друштвото и на уписот на друштвото во трговски регистар;
- стечај;
- други случаи утврдени со закон.

19. Други акти на Друштвото

Член 106

Односите во Друштвото покрај со Статутот на Друштвото се уредуваат и со други акти на Друштвото.

Другите акти на Друштвото мора да бидат во согласност со Статутот на Друштвото, како основен акт на Друштвото. Одредбите кои се во спротивност со Статутот на Друштвото се ништовни.

Постапката за измена на Статутот на Друштвото можат да покренат Управниот одбор, Надзорниот одбор, како и акционерите кои имаат најмалку една десеттина од вкупниот број на акциите со право на глас.

Член 107

Управниот одбор го утврдува текстот на предлог – Статутот на Друштвото, кој се усвојува на седница на Собрание на акционери на Друштвото, и подлежи на одобрение од Агенцијата.

Утврдениот предлог на одлуката за измена на Статутот на Друштвото мора да биде образложен.

Член 108

Измена на Статутот на Друштвото се врши со одлука на Собранието за која се изјасниле најмалку две третини од акционерите со право на глас.

Член 109

Толкување на општите акти на Друштвото дава органот кој ги донел.

20. Преодни и завршни одредби

Член 110

За се што не е предвидено со Статутот на Друштвото, ќе се применуваат одредбите од прописите кои ја регулираат определената материја.

Автентично толкување на одредбите од Статутот на Друштвото дава Собранието.

Член 111

Овој Статут влегува во сила по добивање на одобрение од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС).

Претседавач
на Собрание на акционери
на Сава Пензиско друштво а.д. Скопје

